

Հաստատում եմ՝
Տնօրեն՝
Ն. Մարկոսյան
-----/ստ./
--- ----- 2022թ.

**Թեմատիկ պլան
2022-2023 ուսումնական տարի**

Առարկա՝ Աշխարհագրություն
Ուսուցիչ՝ Ա. Այվազյան
Դասարան՝ 9-րդ
Շաբաթական ժամերի քանակ՝ 2 ժամ
Տարեկան ժամերի քանակ՝ 68 ժամ

9-րդ դասարան
Հայաստանի աշխարհագրություն
Շաբաթական 2 ժամ

68 ժամ

Ժ ա մ	Էջ	Թեմա՝ Հայաստան: Հայկական լեռնաշխարհ
նպատակը		• Ձեռք բերել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքի, բնական պայմանների ու ռեսուրսների մասին
վերջնա րդյունք ները		• Համեմատել Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ տարածքի մակերեսները: Իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի գործող հրաբուխները և մակերևույթի հիմնական լճերը: • Իմանալ գլխավոր լեռնագրական միավորները: • Թվարկել տարվա եղանակները և նշել առավելագույն և նվազագույն ջերմաստիճանները: • Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ խոշոր լճերն ու գետերը՝ ըստ ավազանների: • Բացատրել բուսականության և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունները: • Թվարկել հողերի տիպերը
1	3-5	Ներածություն
1	6-8	Հայաստանն աշխարհի քարտեզում: Սահմանները: Աշխարհագրական դիրքը
1	8-15	Երկրաբանական առանձնահատկությունները: Մակերևույթի հիմնական գծերը:
1	16-18	Կլիմայական առանձնահատկությունները:
1	18-22	Ջրագրական ցանցը
1	22-26	Հողերը, բուսականությունը, կենդանական աշխարհը
		<u>Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետություն</u>
Նպատակը		Ծանոթացնել՝ • ՀՀ աշխարհագրական դիրքի և վարչատարածքային կառուցվածքին • Տարածքային կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները:
Վերջնա րդյունք ները		Ներկայացնել ՀՀ աշխարհագրական դիրքի տարատեսակները Թվարկել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները Բացատրել՝ ՀՀ պետական կառավարման ձևն ու վարչատարածքային կառուցվածքը, Թվարկել և ցույց տալ մարզերն ու մարզկենտրոնները:
1	27-30	Ընդհանուր ակնարկ: ՀՀ սահմանների ձևավորումը, աշխարհագրական դիրքը
1	30-33	Վարչատարածքային կառուցվածքը և տարածքային կառավարումը
		<u>Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության բնությունը</u>
Նպատակը		Ապահովել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների և վերլուծական հմտությունների ձևավորումը:

Վերջնա րոյունք ները	Վերլուծել ՀՀ ֆիզիկաաշխարհագրական հիմնական բնութագրիչների՝ օբյեկտներին, երևույթների ու գործընթացների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:	
1	34-38	Երկրաբանական կառուցվածք:Օգտակար հանածոները:
1	39-42	Մակերևույթը
1	43-45	Մակերևույթը(շարունակությունը)
1	46-48	Կլիմայի ընդհանուր բնութագիրը
1	49-51	Տարվա կլիմայական եղանակները:Կլիմայի վերընթաց գոտիականություն
1	52-55	Ջրագրությունը Գետերը
1	56-59	Ջրագրությունը:Լճերը:Սևանա լիճ
1	60-62	Հողային ծածկույթը
1	63-65	Բուսականություն: Կենդանական աշխարհը
1	66-69	Լանդշաֆտները: Վերընթաց գոտիականություն
1	70-72	Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները
1	73-77	Հատուկ պահպանվող տարածքները:ՀՀ Կարմիր գիրք
1	77-78	Թեմայի ամփոփում
1	78-79	Հարցեր և առաջադրանքներ<<<Հայկական լեռնաշխարհ և<<<Հայաստանի հանրապետությունը>>բաժինների կրկնության համար
1		Գործնական աշխատանք
		Թեմա՝Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը
Նպատակը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության վերարտադրության կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ	
Վերջնա րոյունք ները	<p>•Ներկայացնել և վերլուծել ՀՀ բնակչության թվի և դրա շարժընթացի, կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բացատրել Հայաստանում բնակչության թվի շարժընթացի պատճառները՝ 19-րդ դարից մինչև մեր օրերը: 2. Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի ցուցանիշների դինամիկան, վերարտադրության և ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները, բնական աճի ցածր մակարդակը: 3. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության ազգային, կրոնական և սեռատարիքային կազմի առանձնահատկությունները: 4. Թվարկել ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսները բնութագրող որակական և քանակական ցուցանիշները, բացատրել տնտեսության զարգացման և աշխատանքային ռեսուրսների քանակի և որակի միջև առկա կապերը: 5. Գնահատել միգրացիայի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները ՀՀ-ում: 6. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: 7. Քարտեզի վրա ցույց տալ ՀՀ քաղաքներն ըստ մարզերի: 	
1	80-82	Ընդհանուր ակնարկ:Թվաքանակի շարժընթացը

1	83-86	Բնակչության թվի բնական և մեխանիկական շարժրնթացը
1	87-90	Բնակչության կազմը
1	90-92	Աշխատանքային ռեսուրսները
1	93-97	Բնակչության տեղաբաշխումը: Տարաբնակեցումը
1	98-106	Խոշոր քաղաքները
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
1	98-106	Մայրաքաղաք Երևան
1	107	Հարցեր և առաջադրանքներ<<<Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը>>բաժնի կրկնության համար
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը
Նպատակները		Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:
Վերջնաբերությունները		<p>Բացատրել և վերլուծել ՀՀ տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքի ու մասնագիտացման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա</p> <p><i>Վերլուծել</i> ՀՀ տնտեսության զարգացման բնական (բնառեսուրսային) նախադրյալներն ու առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնորոշել</i> ՀՀ արդյունաբերությունը, <i>բացատրել</i> ճյուղային կառուցվածքն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Նկարագրել</i> ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրը:</p> <p><i>Բացատրել</i> հանքագործական արդյունաբերության զարգացման գործոնները, <i>գնահատել</i> հանքագործական արդյունաբերության նշանակությունը ՀՀ տնտեսական համակարգում:</p> <p><i>Բնորոշել</i> վերամշակող արդյունաբերությունը, <i>մեկնաբանել</i> վերամշակող արդյունաբերության ճյուղերի զարգացման ներուժը:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ հողային ֆոնդի կառուցվածքն ու բարելավման միջոցառումները:</p> <p><i>Թվարկել</i> գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց <i>Բացատրել</i> սննդի արդյունաբերության ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:</p> <p><i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը:</p> <p><i>Բնորոշել</i> Հայաստանի Հանրապետության տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսության համակարգում:</p> <p><i>Կիրառել</i> ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և տրանսպորտի քարտեզները:</p>
1	108-111	Ընդհանուր բնութագիրը
1	112-115	ՀՀ արդյունաբերությունը:Ընդհանուր բնութագիրը:Ճյուղային կառուցվածքը
1	116-120	Վառելիքաէներգետիկ համալիրը

1	120-123	Մետալուրգիական արդյունաբերությունը
1	123-125	Մեքենաշինությունը
1	126-128	Բիմիական արդյունաբերությունը
1	128-130	Թեթև արդյունաբերությանը
1	131-133	Արդյունաբերության նորագույն ճյուղեր
1	134-136	Արդյունաբերության այլ ճյուղերը
1	137-140	ՀՀ գյուղատնտեսությունը: Ընդհանուր բնութագիրը
1	140-144	Հողային ֆոնդը: Գյուղատնտեսական հողաբարելավումը

Ժամ	Կետ	Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը
	Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:
	Վերջնարդյունքները	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը: <i>Թվարկել</i> արտահանման ներուժ ունեցող գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց զարգացման հեռանկարները: ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:
1	144-147	Բուսաբուծությունը
1	147-125	Անասնապահություն
1	151-154	Գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակումը: Ագրո արդյունաբերական համալիրը
1	154-155	Գործնական աշխատանք
1		Թեմատիկ աշխատանք
1	155-157	ՀՀ տրանսպորտի ընդհանուր բնութագիրը
1	158-161	Տրանսպորտի գլխավոր տեսակները

1	162-164	Սպասարկման ոլորտ:Ընդհանուր բնութագիրը:Կրթության և գիտության ճյուղերը
1	165-167	Մշակույթը, առողջա պահությունը, առևտուրը և այլ ճյուղեր
1	168-172	Զբոսաշրջություն
Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզեր		
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզերի պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: <i>քարտեզի վրա ցույց տալ</i> վարչական մարզերը ու դրանց կենտրոնները:
1	173-178	Արագածոտնի մարզ
1	178-184	Արարատի մարզ: Արմավիրի մարզ
1	184-188	Գեղարքունիքի մարզ
1	189-193	Լոռու մարզ
1	193-197	Կոտայքի մարզ
1	197-202	Շիրակի մարզ
1	202-207	Սյունիքի մարզ
1	208-214	Վայոց ձորի մարզ: Տավուշի մարզ
1	215-216	Գործնական աշխատանք
1	216-218	ՀՀ-ն աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում: Արտաքին տնտեսական կապերը
Թեմա՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն		
Նպատակ		<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ և Արցախի Հանրապետության պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ներկայացնել</i> Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: • <i>քարտեզի վրա ցույց տալ</i> վարչական շրջաններն ու դրանց կենտրոնները:
1	219-222	Ընդհանուր բնութագիրը: Սահմանները: Բնական պայմանները
1	222-227	Բնակչությունը
1	228-238	Տնտեսություն
1		Կրկնություն